

Programma voor Jaar I: Introductie- en oriëntatiejaar

Zaterdagcursussen

- 01 Introductie
- 02 Geloven in deze tijd
- 03 Samen op zoek naar je spiritualiteit
- 04 Bijbelse verkenningen: Thora en Tenach (OT)
- 05 Bijbel: bron van leven
- 06 Spiritualiteit en spiritueel leven: een verkenning
- 07 Gods nabijheid: symbolen en sacramenten
- 08 Christus en menselijke vragen
- 09 De betekenis van de Kerk
- 10 Gezamenlijke ontmoetingsdag voor alle studenten van de opleiding
- 11 Afsluiting studiejaar

Afsluiting studiejaar

Zaterdag 23 juni 2018

Deze laatste cursusdag sluiten wij af met een gezamenlijke H. Mis en een dinerbuffet.

TOELICHTING BIJ HET PROGRAMMA VOOR JAAR I

1. Introductie

Begeleiding: Prof.Dr. MSc. J. van der Vloet, diaken/directeur
J. de Bruin, pr., coördinator
Pater P. Schreur, spiritueel
en de muziekdocenten Bart en Bernarda van Kerkvoort-
Meessen en Franco Ackermans

Doel van deze voormiddag is :

- Kennismaken met de structuur van Kairos, de coördinator en de individuele spirituele begeleider
- Een rondleiding in de gebouwen met een korte situering
- Toelichting bij de inhoud van de opleiding en de hoofddoelen ervan
- Toelichting muziekprogramma
- Overlopen van de studiegids
- Gelegenheid tot stellen van vragen

De introductie wordt gegeven op: Zaterdag 16 september 2017 (ochtend)

2. Geloven in deze tijd

Docent: Prof. Dr.MSc. J. van der Vloet, diaken

Doel:

Na deze cursus hebben de cursisten inzicht in:

- De manier waarop de zinvraag in deze tijd wordt gesteld en wat dit voor het geloof als uitdaging betekent
- de eigenheid van het antwoord van het katholieke geloof op de vraag naar de zin van ons bestaan onderzoeken en voor zichzelf formuleren

Inhoud:

1. De zinvraag als kern van menszijn
2. Kroniek van de zinvraag
3. Op zoek naar een criterium van mens-zijn
4. Religie en de zinvraag
5. Het eigene van het christelijke antwoord op de zinvraag

Methode:

Kairos - Studiegids 2017-2018

Aan de hand van impulsvragen worden de eigen opvattingen omtrent zin en de eigenheid van het christelijk geloof verkend. Dit wordt dan uitgediept door de docent aan de hand van teksten en powerpointpresentatie.

Literatuur:

Als cursustekst wordt gebruikt: het eerste deel van het boek van J. Van der Vloet. *De zingevoer*. Antwoorden op levensvragen, Davidsfonds, Leuven, 1995.

Evaluatie:

Persoonlijke verwerking in logboek aan de hand van de volgende vragen:

- Waarom stellen mensen de zinvraag en hoe doen ze dat vandaag? Hoe ervaart U dat?
- Geef bij de 5 types van religieuze ervaring en telkens een eigen voorbeeld.
- Wat is het verschil tussen ervaring en openbaring en wat maakt openbaring moeilijker en gemakkelijker om te geloven?

Cursus wordt gegeven op: Zaterdag 10 maart 2018 (ochtend)
Zaterdag 21 april 2018 (ochtend)

3. Spiritualiteit

Docent: ZEH Dr. B. Hegge

Inhoud en doel van de cursus:

Spiritualiteit is het antwoord van de mens op het diepe verlangen in zichzelf naar zelfoverstijging. In christelijk perspectief betekent spiritualiteit ingaan op Gods aanbod tot relatie met Hem in Jezus Christus, door de Heilige Geest.

Spiritualiteit is steeds heel persoonlijk en heel concreet, beïnvloed door en verweven met de individuele levensloop en levensomstandigheden. Deze persoonlijke spiritualiteit wordt ook gevormd door anderen en hun ervaringen en beleefd in verbondenheid met hen. Tevens kan de eigen ervaring en beleving van spiritualiteit anderen helpen om hun eigen weg hierin te vinden.

In de bijeenkomsten reflecteren wij op onze eigen, persoonlijke spiritualiteit en proberen wij onze ervaringen te delen met elkaar. Samen kijken wij naar voorbeelden van beleving van spiritualiteit in de Bijbel en naar de ervaringen van grote persoonlijkheden van christelijke spiritualiteit.

Dit alles met het doel, de eigen weg van onze spiritualiteit duidelijker te zien en erin te kunnen groeien.

Wordt gegeven op: Zaterdag 16 september 2017 (middag)
Zaterdag 18 november 2017 (ochtend)

Kairos - Studiegids 2017-2018

Zaterdag 20 januari 2018 (middag)

Zaterdag 10 maart 2018 (middag)

4. Bijbelse verkenningen: Thora en Tenach (OT)

Docent: Drs. R. Gruijters

Doelstelling:

Na afloop van de cursus kan de cursist de ontstaansgeschiedenis van de Hebreeuwse Bijbel of anders gezegd, het Oude Testament, in een historisch-cultureel en religieus-literair kader plaatsen. Op inleidend niveau heeft de cursist kennis van moderne wetenschappelijke benaderingen van de Bijbel.

Beschrijving:

De Bijbel wordt binnen de joodse en christelijke tradities gelezen als een door God geïnspireerde en als een inspirerende en oriënterende verzameling teksten. Tegelijkertijd is de Bijbel in het Jodendom en het christendom niet precies hetzelfde boek. De verzameling van 'heilige' of 'canonieke' teksten, waaraan een lange ontstaansgeschiedenis is voorafgegaan, noemt men in de joodse traditie de Hebreeuwse Bijbel of Tanach. Voor christenen bestaat de Bijbel uit twee delen, het Oude en het Nieuwe Testament. Uiteindelijk is de Bijbel dan ook niet een boek, maar is het samengesteld uit tientallen afzonderlijke boeken en dit blijkt ook uit de betekenis van het woord Bijbel. Immers, het woord 'bijbel' stamt af van het Griekse woord βιβλία biblia (boeken), dat een meervoud is van βιβλίον biblion.

In deze cursus bestuderen we het ontstaan en de inhoud van de Hebreeuwse Bijbel, voor ons beter bekend als het Oude Testament. We maken kennis met de bijbelteksten en de historisch-culturele context waarin zij zijn ontstaan. Ik wil vooral bijzondere aandacht besteden aan de ontstaansgeschiedenis van de eerste vijf boeken van het Oude Testament. Voor het Joodse volk vormen deze vijf boeken, de Thora, de kern van de Hebreeuwse Bijbel, de Tenach. Katholieken gebruiken eerder de term Pentateuch dan Thora. Naast een historische en bijbelkritische benadering, wil ik samen met de cursisten ook bijbelteksten lezen en verduidelijken hoe wij uit de Bijbel kunnen of zelfs zouden moeten lezen. Ik zal tijdens de cursus ook het onderscheid tussen de canonieke en deuterocanonieke boeken duiden.

Verplichte literatuur:

Een Bijbel uitgegeven door de KBS of een NBG Bijbel met deuterocanonieke boeken en/of NBV (NBG/KBS) studiebijbel.

Verplichte literatuur wordt voor of tijdens het college uitgereikt.

Aanbevolen literatuur:

Kairos - Studiegids 2017-2018

T. Longman; R.B. Dillard, *Introductie op het Oude Testament*, Heerenveen 2000 (nieuwe uitgave 2003)

G. Rouwhorst (red.), *Met nieuwe ogen, De plaats van de Bijbel en Jodendom in de christelijke liturgie*, Heeswijk-Dinther, 2006; ISBN 109076242771

W. J.C. WEREN & J. FOKKELMAN (ed.), *De Bijbel literair. Opbouw en gedachtegang van de bijbelse geschriften en hun onderlinge relaties*, Meinema, Zoetermeer 2003

Pauselijke Bijbelcommissie, *De interpretatie van de Bijbel in de Kerk, - Kerkelijke Documentatie*, Utrecht, jaargang 22, 1994, nummer 3

Pauselijke Bijbelcommissie, *Het joodse volk en zijn heilige Geschriften in de christelijke Bijbel, - Kerkelijke Documentatie*, Utrecht, jaargang 30, 2002, nummer 9-10

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 30 september 2017 (hele dag)

5. Bijbel, bron van leven

Docent: Dr. M. Steegen

Inhoud

De Bijbel reikt verhalen, beelden en metaforen aan om de diepte van het eigen leven en het gemeenschapsleven te (her-)ontdekken. Vanuit de overtuiging dat Gods woord ook nu nog mensen aanspreekt, gaat er een sterke kracht uit van deze verhalen. Maar hoe moeten we deze Bijbelse verhalen 'juist' interpreteren? Hoe overbrug je de historische en culturele kloof met de tekst?

Deze vragen zullen centraal staan tijdens de verschillende cursusmomenten. Na een beknopte algemene inleiding tot de spelregels van 'de hermeneutiek' lezen we enkele verhalen uit het Nieuwe Testament. Telkens opnieuw zal blijken dat de auteurs op een bijzondere manier geloofden in de kracht van hun verhaal.

Literatuur

Verplicht

Willibrordvertaling 1995 of de Nieuwe Bijbelvertaling

Aanbevolen

J. Fokkelman & W. Weren (eds.), *De Bijbel Literair*, Zoetermeer, 2003.

A. Denaux & E. Eynikel, *Internationaal Commentaar op de Bijbel, 2 delen*, Averbode-Kok, 2001.

M. De Jonge, *Johannes. Een praktische bijbelverklaring* (Tekst en Toelichting), Kampen, Kok, 1996.

J.T. Nielsen, *Handelingen I en II. Een praktische bijbelverklaring* (Tekst en Toelichting), Kampen, Kok, 1999.

M. Steegen (ed.), *De Bijbel, echt waar?! Woord van God in mensentaal*, Acco, Leuven, 2012.

Kairos - Studiegids 2017-2018

A. Zwiep, *Tussen tekst en lezer. Een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek*, 2 delen, VU University Press, Amsterdam, 2012.

Afsluiting

Iedere student sluit de cursus af met een eigen proeve van lezen. Meer toelichting volgt tijdens het eerste cursusmoment.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 7 april 2018 (ochtend)
Zaterdag 21 april 2018 (middag)
Zaterdag 5 mei 2018 (hele dag)

6. Spiritualiteit en spiritueel leven: een verkenning

Docent: Mgr. Drs. J. Schröder

Doel van de cursus:

De term "Spiritualiteit" wordt veel gebruikt: is er sprake van een mode of gaat het om een uitdaging? Op grond van verschillende bestaande definities pogen we tot een heldere omschrijving te komen.

Inhoud:

Concrete spiritualiteit. Terminologie: vroomheid, mystiek, ascese, e.d. Diverse omschrijvingen uit verschillende perioden. Omschrijvingen van C. Aalders (1969), Herwig Arts (boek: *Kwestie van verlangen*), Kick Bras (boek: *Werken met spiritualiteit*). Waarom is spiritualiteit thans zo populair? Onderscheid tussen spiritualiteit en dogmatiek c.q. moraal. Spiritualiteit als brug tussen leer en leven (cf. Christine Koetsveld, *Schoonheid zo oud en zo nieuw*, Kok, Kampen, 1992). Kenmerken van christelijke spiritualiteit. Op het snijvlak tussen religie en christelijk geloof. Definitief uit KKK 2684. Bronnen en scholen van christelijke spiritualiteit. Spiritualiteit en de ordening van ons leven. Wat is belangrijk om te werken aan persoonlijke spiritualiteit? Spiritualiteit en pastoraat.

Evaluatie:

Ter evaluatie maakt de student een geschreven tekst voor het logboek van 1 à 1,5 pagina getypt; deze bevat heldere en op sommige punten persoonlijke antwoorden als reflexie naar aanleiding van een tijdens het laatste college uitgereikt werkblad.

Literatuur voor verdere studie:

Herwig Arts, *Een kwestie van verlangen - over spiritualiteit*, Davidsfonds, Leuven 2000
Henri Nouwen, *Open uw hart - de weg naar onszelf, de ander en God*, Lannoo, Tielt 1995, 7^e druk
Joris Schröder, *Heil en geluk - christelijke spiritualiteit in theorie en praktijk*, Colomba, Oegstgeest, 2001

Kairos - Studiegids 2017-2018

Herwig Arts, 'Wat is een geslaagd leven? - zoektocht naar de kern van alle dingen, Davidsfonds, Leuven, 2006

Herwig Arts, God vinden is niet evident - de spirituele zoektocht van Simone Weil en Ruth Burrows, Davidsfonds, Leuven, 2010

Jos Douma, Geworteld leven - christelijke spiritualiteit, Kok, Kampen, 2009

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 18 november 2017 (middag)

Zaterdag 16 december 2017 (ochtend)

7. Gods nabijheid: symbolen en sacramenten

Docent: Mgr.Dr. H. Schnackers

Inhoud:

Symbolen spelen een belangrijke rol in het leven en in het geloof van mensen. De christelijke sacramenten sluiten hierbij aan, overstijgen echter ook de betekenis van alle andere symbolen. In hen wordt Gods nabijheid op unieke wijze medegedeeld en ervaren.

De cursus bespreekt de sacramenten van de Kerk aansluitend bij de concrete leefsituatie van de mensen en hun gevoeligheid voor symbolen in het algemeen. Getracht wordt de specifieke betekenis en waarde van de sacramenten duidelijk te maken.

Literatuur:

Literatuur wordt aangegeven tijdens de cursusdagen.

Cursus wordt gegeven op: Zaterdag 16 december 2017 (middag)

Zaterdag 24 februari 2018 (hele dag)

8. Christus en menselijke vragen

Docent: Mattias Van der Vloet

Doel:

Deze cursus wil een weg gaan met de menselijke vragen zoals die zich in alle scherpste stellen: wat is de zin van mijn leven, waarom is er lijden en dood, waar komen we vandaan, is deze wereld een toeval of is er een oorsprong?

Kairos - Studiegids 2017-2018

Vanuit het geloof in Christus krijgen deze vragen een nieuwe betekenis en worden ze in een zingevend kader geplaatst.

Inhoud:

1. Het bestaan en de zingeving: schepping als relatie.
2. Lijden als schreeuw naar God: de gelovige en het lijden.
3. Dood waar is uw engel? Christenen en de dood: over Chronos en Kairos

Methodes: Aan de hand van teksten, beelden en dialoog worden de thema's schepping, lijden, dood en verrijzenis bekeken en besproken.

Evaluatie:

In de les zelf aan de hand van een reeks korte opdrachten ter verwerking van de leerstof. Het boek wordt als achtergrond gelezen en heropgenomen in de begeleiding. Persoonlijke verwerking in logboek.

Literatuur:

Als achtergrond dient het tweede deel van het boek J. Van der Vloet, *De zingeveer*. Antwoorden op levensvragen, Davidsfonds, Leuven, 1995.

Tijdens de cursus worden daarnaast verschillende artikels en teksten ter beschikking gesteld door de docent.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 20 januari 2018 (ochtend)
Zaterdag 3 februari 2018 (hele dag)

9. De betekenis van de Kerk

Docent: Mgr.Prof.Dr. B. Janssens

Doel van de cursus:

Het bevorderen van een gemotiveerd geloofsbesef aangaande het geheel eigen karakter van Christus' Kerk, die tegelijk Gods werk én mensenwerk is. Hierbij gaat het zowel om bewustmaking en verdieping van eigen beleving, als om bespreekbaar maken van het kerkmysterie in de omgang met anderen.

Inhoud:

Ervan uitgaande dat het bestaan van de Kerk niet alleen een historisch feit is maar ook voorwerp van geloof en artikel van de katholieke geloofsbelijdenis, zien wij eerst naar de beschrijvingen en benamingen welke de eerste christen generaties van de Kerk gaven (in het Nieuwe Testament) en ontleden vervolgens de vier adjectieven in het

Kairos - Studiegids 2017-2018

geloofsartikel aangaande de Kerk als “ één, Heilig, Katholiek en Apostolisch” . Tot slot wordt de zending en opbouw van de Kerk besproken. In het geheel zal de visie van het Tweede Vaticaans Concilie de leidraad zijn.

Methode:

De cursisten beschikken over een samenvatting van elk lesonderdeel, dat besproken wordt en waarin ook citaten en karakteristieke formuleringen zijn opgenomen.

Evaluatie:

Persoonlijke verwerking in logboek aan de hand van richtvragen.

Literatuur ter verdere studie:

De geloofsbelijdenis van de Kerk. Katholieke Katechismus voor volwassenen. (ed. J. Ambaum), Turnhout 1986, blz. 253-303

F. Lohfink, *Heeft God de kerk nodig? Over de theologie van het volk van God.* Gent 2001.

Lumen Gentium, Ad Gentes en Gaudium et Spes, in: *Constituties en Decreten van het Tweede Vaticaans Oecumenisch Concilie.* Leusden 1986. blz. 51-110; 313-349; 402-485

Catechismus van de Katholieke Kerk, Kampem 2008. nr. 748-962 (blz. 183-230).

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 21 oktober 2017 (hele dag)

10. Gezamenlijke ontmoetingsdag voor alle studenten van de opleidingen

Deze dag vindt plaats op zaterdag 12 mei 2018 (hele dag). Nadere informatie t.z.t.

11. Afsluiting studiejaar

Zaterdag 23 juni 2018

Deze laatste cursusdag sluiten wij af met een gezamenlijke H. Mis en een dinerbuffet. Nadere informatie t.z.t.

PROGRAMMA VOOR JAAR II: VORMINGSJAAR

Zaterdagcursussen

- 01 Cursus Inleiding in de filosofie
- 02 Instructie gebedsmomenten
- 03 Onze postmoderne cultuur
- 04 Sociale ethiek
- 05 Inleiding kerkgeschiedenis
- 06 Spiritualiteit en gebed
- 07 Inleiding in de moraaltheologie
- 08 Bijbelse verkenningen in het Nieuwe Testament: de evangeliën
- 09 Nieuwe Testament. De brieven van Paulus
- 10 Jezus Christus, Zoon van God en onze Verlosser
- 11 Gezamenlijke dag voor alle studenten van de diverse opleidingen
- 12 Afsluiting studiejaar

Afsluiting studiejaar

Op zaterdag 23 juni 2018 sluiten wij het studiejaar gezamenlijk af met een H. Mis en een buffet (na de colleges)

TOELICHTING BIJ HET PROGRAMMA VOOR JAAR II

1. Cursus Inleiding in de filosofie

Docent: Dr. Hugo Vanheeswijck

Doel en inhoud van de cursus:

Dit opleidingsonderdeel wil een inleiding zijn in het filosofisch denken, in zijn verschillende probleemgebieden en vraagstellingen. De ontwikkeling van de Westerse rationaliteit en de specifieke plaats van de filosofie daarin staan centraal. Aan de hand van de grote filosofische stromingen uit de geschiedenis wil het een eerste aanzet bieden tot een filosofische reflectie.

Methode:

Hoorcollege aan de hand van cursustekst. Er is mogelijkheid voor het stellen van vragen en discussie.

Evaluatie:

Persoonlijke verwerking in een portfolio aan de hand van door de docent aangereikte vragen.

Verplichte literatuur:

De docent stelt de cursisten een cursustekst ter beschikking.

Aanbevolen literatuur en naslagwerken:

- LAURENS TEN KATE (red.), Encyclopedie van de filosofie, van de Oudheid tot vandaag, Uitgeverij Boom, Amsterdam, 2007, ISBN 90 8506 129 8.

- PETER KUNZMANN (red.), Atlas van de filosofie, Uitgeverij Sesam, Amsterdam, 1996, ISBN 90 414 00974.

- HANS JOACHIM STÖRIG, Geschiedenis van de filosofie, Uitgeverij Spectrum, Utrecht, 2000, ISBN 90 274 70731.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 30 september 2017 (middag)
Zaterdag 14 oktober 2017 (hele dag)

Kairos - Studiegids 2017-2018

2. Instructie gebedsmomenten

Docent: Dr. B. Hegge, pr.

Doel van de cursus:

De deelnemers praktische hulp bieden bij het indelen en het voorbereiden van voor te lezen teksten.

De cursisten leren de verhouding kennen tussen tekstopmaak op blad en het uitspreken van de tekst. Praktische hulp bieden bij het spreken in een kerkruimte, waar een geluidsinstallatie gebruikt wordt.

Inhoud:

Voor- en nadelen van een bladopmaak worden besproken.

Zij kunnen diverse *soorten* tekst (genres) herkennen en deze op passende wijze op papier zetten. (Voorbeeld: de lay-out van een brief van Paulus in de Bijbel verschilt van de lay-out in het lectionarium, of: welke aanwijzingen ontleen ik aan de lay-out van een psalm wanneer ik die met gelovigen samen bidt?).

Hoe deel ik de tekst van een gebed op papier in, zodat het ook bij het uitspreken ervan als gebed herkenbaar is?

Instructie zal plaatsvinden aan de hand van voorbeelden, en verwerking middels opdrachten.

Literatuur:

Deze wordt ter plaatse aangeboden:

Aanbevolen literatuur tot verdere vorming: in overleg met de deelnemers.

Cursus/instructie wordt gegeven op: Zaterdag 30 september 2017 (ochtend)

3. Christen zijn in een postmoderne cultuur (antropologie van de religie)

Docent: Dr. Hugo Vanheeswijck

Doel van de cursus:

Uitgangspunt is de vraag naar het eigene van de postmoderne cultuur en de mogelijkheden en weerstanden voor evangelisering.

Inhoud:

Om die vraag te beantwoorden wordt er ingegaan op de geschiedenis van de antropologie van de religie. Tegen die achtergrond wordt dan een antwoord gegeven

Kairos - Studiegids 2017-2018

op de fundamentele uitdaging: hoe christen, katholiek, te zijn/worden in een multiculturele en postmoderne samenleving?

Methode:

Hoorcollege aan de hand van cursustekst. Er is mogelijkheid voor het stellen van vragen en discussie.

Evaluatie:

Persoonlijke verwerking in een portfolio aan de hand van door de docent aangereikte vragen.

Literatuur die wordt aanbevolen tot verdere persoonlijke verdieping:

Joseph Ratzinger/Benedictus XVI: Geloof, waarheid en tolerantie Het christendom en de wereldgodsdiensten

André Louf: Met Gods genade

Guido Vanheeswijck: Voorbij het onbehagen

Antoon Vergote: De Heer je God liefhebben

Valeer Neckebrouck: Gij alleen de Allerhoogste

Valeer Neckebrouck: Wie is katholiek? Op zoek naar de katholieke identiteit

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 24 februari 2018 (hele dag)

Zaterdag 10 maart 2018 (ochtend)

4. Sociale ethiek

Docent: Prof.Dr. E. Kimman S.J.

Doel en inhoud van de cursus:

In het ochtendgedeelte wordt uiteengezet wat met sociale rechtvaardigheid wordt bedoeld. Het middagedeelte is gewijd aan een bespreking van de Bijbelsdogmatische principes van de sociale leer van de Kerk. Tenslotte wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de sociale leer van de Kerk vanaf Rerum Novarum (1891) tot en met Laudato Si (2015).

Evaluatie:

Een mondeling gesprek.

Literatuur:

In overleg met de docent.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 16 december 2017 (hele dag)

Kairos - Studiegids 2017-2018

5. Inleiding kerkgeschiedenis

Docent: Dr. R.M. de La Haye, diaken

Doel van de cursus:

De student vertrouwd maken met de hoofdlijnen uit twintig eeuwen geschiedenis van kerk, christendom en theologie, en ze enig inzicht te geven in de historische dynamiek die de traditie van de Kerk heeft doorgemaakt.

Inhoud:

Rond enkele scharniermomenten in de kerkgeschiedenis worden globale ontwikkelingen uit twintig eeuwen kerkgeschiedenis geschetst. Daarbij is er zowel aandacht voor ontwikkelingen in de structuur en de leiding van de Kerk als voor aspecten van geloofsbeleving en -verwoording in liturgie, vroomheid, theologie, kloosterleven, diaconie en volksdevotie.

Methode:

De docent presenteert de grote lijnen van twintig eeuwen kerkgeschiedenis.

Evaluatie:

Aan het einde van de cursus zullen de cursisten enkele richtvragen gegeven worden, die in het logboek uitgewerkt worden.

Lesmateriaal:

De docent reikt een reader aan.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 16 september 2017 (middag)
Zaterdag 20 januari 2018 (ochtend)

6. Spiritualiteit en gebed

Docent: Eerw. Zuster Sara Böhmer

Doel:

Spiritualiteit...een persoonlijke, christelijke levensstijl. Het is op weg gaan om God te ontmoeten. Hoe vind ik er mijn weg in?

Methode van de cursus:

Kairos - Studiegids 2017-2018

Het is een praktische cursus. Naast de aangeboden lesstof wordt de cursisten de gelegenheid geboden hun eigen ervaring ter sprake te brengen.

Inhoud:

Tijdens de lessen zullen o.a. de volgende onderwerpen aan bod komen:

- Kennismaking met meditatie; theorie en praktijk met o.a. beeld én/of tekstmeditatie
- Wat roept 'stilte' op? Het woord 'stilte' in de Heilige Schrift.
- Bijbelmeditatie volgens de LUMKO-methode; zie onderstaande link voor meer informatie:
- http://www.c-b-f.org/start.php?CONTID=11_01_02_00&LANG=de
- De Bijbel; lezen, leren, leven
- Praktijgerichte onderwerpen om als catechist(e) toe te passen in de parochie waar zij staan.

De spiritualiteit wordt gegeven op: Zaterdag 2 december 2017 (middag)
Zaterdag 20 januari 2018 (middag)
Zaterdag 24 maart 2018 (ochtend)

7. Algemene inleiding op de moraaltheologie

Docent: Dr. H.C. Flohr, pr.

Doel en inhoud van de cursus:

De mens is tot geluk geroepen. Als kinderen van God in Christus mogen we ontdekken langs welke weg dit geluk te vinden is. Onderzocht zal worden wat de rol is van onze vrijheid, van ons geweten, van de wet van God, van de Kerk. Ook wordt aandacht besteed aan de genade en de werking van de Heilige Geest in ons moreel leven.

Methode:

Hoorcollege met mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Evaluatie:

Persoonlijke verwerking in logboek aan de hand van richtvragen.

Literatuur:

Encycliek *Veritatis Splendor* (1993)

Katechismus van de Katholieke Kerk, Licap- SRKK-LEV, 1995, deel III

Katholieke Catechismus voor volwassenen, deel II, *Leven vanuit het geloof. Leidraad voor het toegepaste christen-zijn*, Averbode-Gooi & Sticht, 1997

S. Pinckaers, *De Bronnen van de Christelijke Moraal*, Columba, 1997

Kairos - Studiegids 2017-2018

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 7 april 2018 (hele dag)

8. Bijbelse verkenningen in het Nieuwe Testament: de evangeliën

Docent: Mevr. L. Overbeeke

Inhoud:

We gaan met elkaar onderweg om te lezen hoe God zijn verbond met ons sluit in de persoon van Jezus Christus. En om al lezend te ontdekken hoe dit verbond zijn wortels heeft in het Oude Testament.

We doen dit in drie bijeenkomsten, waarbij we in de eerste bijeenkomst meegenomen worden in de woestijn, in Lucas 4. Vanuit die woestijnervaring kijken we terug naar het begin van het Lucasevangelie, naar Lucas 1 en 2, naar de geboorteaankondiging van Johannes en Jezus, en reizen we mee op de weg die van hieruit afgelegd wordt naar Jeruzalem.

Omdat het Johannesevangelie een heel eigen stijl kent, staan we in de laatste bijeenkomst stil bij de tekst over de tempelreiniging in Johannes 2.

Literatuur

Verplicht

Vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG 1951)

Aanbevolen

Joop Smit, Het verhaal van Lucas, Sleutelpassages uit zijn evangelie, Zoetermeer 2009

Marius van Leeuwen, Van horen zeggen, Geschiedenis en uitleg van de bijbel, 2004

J. Fokkelman, W.Weren (ed), De Bijbel Literair, Zoetermeer 2003

Afsluiting

Iedere student sluit de cursus van elk jaar af met een eigen proeve van lezen.

Een handreiking en de uitleg daarvan krijg je tijdens één van de bijeenkomsten. De opdracht zal door de docente zelf beoordeeld worden.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 16 september 2017 (ochtend)

Zaterdag 4 november 2017 (hele dag)

9. Nieuwe Testament. De brieven van Paulus

Docent: Drs.Lic. M.F.P.J. Heemels, pr.

Doel en inhoud van de cursus:

Kairos - Studiegids 2017-2018

Paulus schreef zijn brieven met het oog op bepaalde conflictsituaties, waarin meningen botsten. Toch zijn zijn brieven meer dan conflictbeheersing. In zijn brieven komt ook Paulus' verkondiging van Jezus Christus tot uitdrukking. Om die reden is men ze in de Kerk blijven lezen en zijn ze in de H. Schrift opgenomen. Aan de hand van de teksten zullen we nagaan welke de centrale thema's van Paulus' theologie zijn en hoe deze in zijn brieven tot uitdrukking komen.

Evaluatie:

Door middel van een schriftelijk examen.

Achtergrondliteratuur:

Hoet, H., *De Weg van Paulus, Leven en brieven van de Apostel der volkeren*. Tielt: Lannoo 2008

Bruggen, van, J., *Paulus. Pionier voor de Messias van Israël*. Kampen: Kok 2003

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 16 juni 2018 (hele dag)

10. Jezus Christus, Zoon van God en onze Verlosser

Docent: Mgr. Dr. B. Janssens

Doel van de cursus:

Systematische verdieping van het geloof in Jezus, als Zoon van God en onze Verlosser.

Inhoud:

Achtereenvolgens worden de Bijbelse teksten gezien en geïnterpreteerd. De uitleg van de concilies wordt behandeld. Tenslotte wordt ingegaan op een hedendaagse reflectie.

Methode:

De lesstof wordt in hoorcollege behandeld, aan de hand van een boek waarover de cursisten beschikken. In samenspraak worden moeilijke kwesties verhelderd.

Evaluatie:

Persoonlijke verwerking in logboek aan de hand van richtvragen.

Literatuur:

De Geloofsbelijdenis van de Kerk. Katholieke katechismus voor volwassenen, 1986, 143-165; 182-215.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 2 december 2017 (ochtend)
Zaterdag 6 januari 2018 (hele dag)

Kairos - Studiegids 2017-2018

11. Gezamenlijke dag voor alle studenten van de diverse opleidingen

Deze dag wordt gehouden op **zaterdag 12 mei 2018** (hele dag). Nadere informatie volgt.

12. Afsluiting

Op zaterdag 23 juni 2018 sluiten wij het studiejaar gezamenlijk af met een H. Mis en een buffet (na de colleges).

PROGRAMMA-OVERZICHT VOOR JAAR III: CATECHETISCHE VARIANT (JAAR III C)

- 01 Pastoraalsociologie
- 02 Spiritualiteit
- 03 Groepssupervisie
- 04 Pastoraaltheologie
- 05 Groepsdynamica/Groepsdynamica en vergadertechnieken
- 06 Media in catechese en pastoraal
- 07 Sacramentencatechese (doop)
- 08 Sacramentencatechese (eerste communie/eucharistie)
- 09 Sacramentencatechese (vormsel)
- 10 Volwassencatechese
- 11 Didactiek
- 12 Inleiding godsdienstpedagogie
- 13 Inleiding parochiecatechese
- 14 Gezamenlijke dag voor de studenten van de diverse opleidingen
- 15 Licht op ons pad
- 16 Franciscusgroepen
- 17 Afsluiting studiejaar

Afsluiting studiejaar

Zaterdag 23 juni 2018: deze laatste cursusdag sluiten wij af met een gezamenlijke H. Mis en een buffet (na de colleges).

TOELICHTING BIJ HET PROGRAMMA VOOR JAAR III, CATECHETISCHE VARIANT (JAAR III C)

1. Pastoraalsociologie

Docent: Drs. H. Vossen

Doel van de cursus:

Inzicht geven in en aandacht vragen voor het gegeven, dat de sociale situatie van mensen van invloed is bij de pastorale benadering. Kijken door de pastorale bril, maar wel naar de juiste persoonlijke en sociale situatie van mensen.

Inhoud:

Kort inzicht geven in wat sociologie is en wat die wetenschap beoogt.

We gaan kijken hoe we de realiteiten waarin mensen leven, (gezin, leefeenheid, arbeid, vrije tijd etc.) kunnen plaatsen en beoordelen. We kijken vanuit een pastoraal-sociologisch standpunt naar deze werkelijkheden. In dit kijken komt uiteraard de functionalisering en fragmentarisering van onze samenleving komt aan de orde.

Zo hopen we te ontdekken dat in die verschillende leefsectoren en functies zich een eigen waarden- en normenpatroon ontwikkelt. Een veelvormige samenleving met "veelvormigheid" in de mens zelf. Ook de kerk kan gezien worden als een functie, als een sector... met haar waarden- en normenpatroon.

Het pastorale werk zal steeds in dialoog staan met die veelvormige werkelijkheid.

We zullen m.n. leren hoe we een sociale kaart kunnen samenstellen, maar ook hoe we deze kunnen gebruiken en beoordelen.

Methode:

Korte inleidingen aan de hand van uitgereikte stencils. Daarna groepsgesprek.

Cursisten krijgen een model aangereikt voor het beschrijven en waarnemen van hun eigen woon- en leefomgeving.

Evaluatie:

Kijk- en werkopdracht maken.

Wat hebben jullie meegenomen uit de lessen. Terugblik en reflectie op en verwerking van de stof die aangereikt is.

Literatuur:

Een reader met enkele artikelen over (pastoraal)sociologie, en hoe je een sociale kaart kunt maken en beoordelen.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 14 oktober 2017 (hele dag)

Kairos - Studiegids 2017-2018

2. Spiritualiteit

Docent: Zuster Marie Anne Voermans

Doelstelling:

In groepjes wordt samen gesproken en gedeeld rond de beleving van het catechist zijn ten dienst van de kerkgemeenschap.

Methode: Groepjes op Zaterdag, 2 x 3 uur en 1 x 1 uur.

Thema:

Alternerend: de catechist aan het werk in dienst van de kerkgemeenschap en de sacramenten: beleving als catechist van het sacramentele leven van de kerk.

De spiritualiteit vindt plaats op: Zaterdag 16 september 2017 (ochtend)
Zaterdag 6 januari 2018 (ochtend)
Zaterdag 24 februari 2018 (ochtend)

3. Groepssupervisie

Door: Groepssupervisors, voor jaar III: EH J.N. Van Druten

Doel van de groepssupervisie:

De cursisten krijgen behoorlijk wat leerstof en ervaringen te verwerken. Daarom is het goed dat zij deze leerstof verwerken en erover kunnen praten in een kleine groep. In groepjes van 4 of 5 wordt gewerkt rond een vooraf besproken thema dat naar aanleiding van de lessen door de cursisten wordt aangereikt en voorbereid. De supervisor gaat dan met hen aan de slag om deze kwestie te bespreken, uit te diepen en verbanden te leggen met andere gebieden en het eigen pastorale handelen.

De groepssupervisie wordt gegeven op: Zaterdag 20 januari 2018 (ochtend)
Zaterdag 24 februari 2018 (middag)
Zaterdag 7 april 2018 (ochtend)

4. Pastoraaltheologie

Docent: EP H. Erinkveld C.ss.R.

Doel en inhoud van de cursus.

Pastoraaltheologie is een reflectie over ons menselijk samenleven in al zijn aspecten vanuit de inzichten die ons vanuit de met name bijbelse theologie worden aangereikt.

Kairos - Studiegids 2017-2018

Kerkelijke pastoraal-theologische documenten komen daarbij ter sprake, maar ook de concrete werkelijkheid zoals die in de kerk, in parochies en in het menselijk leven van alledag beleefd en ervaren wordt.

Het gaat erom hoe je vandaag de dag christen, en vooral pastor kunt zijn naar het voorbeeld van Jezus Christus en hoe in de loop van de (kerk)geschiedenis grote mannen en vrouwen daaraan vorm hebben gegeven en voor ons inspiratiebronnen kunnen zijn.

Literatuur:

Literatuur zal tijdens de colleges aangereikt en geadviseerd worden.

Evaluatie:

Persoonlijk leerrapport in logboek.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 30 september 2017 (hele dag)
Zaterdag 2 december 2017 (middag)

5. Groepsdynamica/groepsdynamica en vergadertechnieken (atelier)

Docent: Prof.Dr.MSc. J. Van der Vloet, diaken

Doel en inhoud van de cursus:

Het leren omgaan en onderscheiden van leiderschap, leiderschapsfuncties en leiderschapsstijl. Besluitvorming, cyclische planning. Planmatig werken en methodische aanpak.

Evaluatie:

Persoonlijke verwerking in logboek aan de hand van [de volgende vragen](#):

1. Hoe functioneer jij in groep op de roos van Leary?
2. Observeer eens een vergadering vanuit het perspectief van de roos van Leary. Welke posities zijn er en hoe kun je daarmee omgaan? Leer je iets uit het onderscheid complementair/symmetrisch handelen?
3. Vertrek vanuit een bestaand conflict en leg daar eens de theorie van Thomas - Kilman op. Wat leer je?
4. Wat leert je het kwadrant van Ofmann over je kernkwaliteiten/valkuilen/allergieën/uitdagingen? Helpt het je om een beter beeld van jezelf en anderen te krijgen?

Kairos - Studiegids 2017-2018

Literatuur:

Er wordt een cursustekst verstrekt (na de colleges).

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 23 juni 2018 (hele dag)

6. Media in catechese en pastoraal

Docent: Prof. Dr. S. de Bleeckere

Doel van de workshop:

De studenten verwerven een constructieve kijk op de eigen dynamiek van het medium van het bewegende beeld. Zij oefenen een zowel kritische als positieve attitude ten aanzien ervan. Ze leren een analyseschema hanteren dat ze in een catechetische of pastorale context didactisch kunnen hanteren. Ze kunnen in aanzet de eigen religiositeit van het beeld linken aan de scheppingstheologie, de spiritualiteit van het licht en het nieuwtestamentische narratief van de Incarnatie.

Inhoud en methode:

De geschreven documenten bij de workshop zijn: het derde hoofdstuk uit het boek "Levensbeschouwing democratisch belicht" (S. de Bleeckere,) en "Gedachtenis. Over zinmo(nu)menten". (S. De Bleeckere).

De workshop verloopt aan de hand van mediagesprekken rond een PWP-presentatie en filmfragmenten uit:

- Titanic (1997) van James Cameron.
- En waar de sterre bleef stillestaan (2010) van Gust Van den Berghe.
- Des hommes et des dieux (2010) van Xavier Beauvais.
- Les Innocentes (2016) van Anne Fontaine

Tijdens het mediagesprek leren de studenten te werken met het door de docent ontwikkelde analysemethode 'De trap van de cinematografie'.

Evaluatie:

Na de sessie wordt er een opdracht meegegeven die de cursisten schriftelijk uitvoeren en aan de docent bezorgen.

Daarnaast is er ook een element procesevaluatie op basis van de actieve participatie tijdens de workshop.

Kairos - Studiegids 2017-2018

Literatuur voor verdere vorming:

M. Barnard, G. van de Haar (red.), De Bijbel Cultureel. De Bijbel in de kunsten van de twintigste eeuw. Beeldende kunst, film, theater, klassieke muziek, popmuziek, literatuur. Zoetermeer, Meinema/Kapellen, Pelckmans, 2009, 2010. Sylvain De Bleckere is de redacteur en auteur van het genre film.

S. De Bleckere, Levensbeschouwing democratisch belicht, Kalmhout, Pelckmans, 2015, vooral deel 3 (De Lichtaard)

S. De Bleckere, Gedachtenis. Over zinmo(nu)menten. Hasselt, Men(S)tis, 2012.

Wordt gegeven op: Zaterdag 10 maart 2018 (hele dag)

7. Sacramentencatechese, over de doop

Docent: J. de Bruin/J. Van der Vloet

Doel en inhoud:

In deze module krijg je op een geïntegreerde manier methodes en basiskennis aangereikt om op een levens nabije en evangeliserende manier ouders die het doopsel vragen voor hun kind te begeleiden. De module bevat:

- Wat ervaren ouders die een kind krijgen? Wat kan het doopsel voor hen betekenen?

Vanuit de religieuze ontwikkelingspsychologie brengen we enkele aandachtspunten die je kunnen helpen bij de doopcatechese

- Hoe organiseer je concreet een of meer ouderavonden? Enkele modellen worden aangereikt en er is ook aandacht voor het doopsel van oudere kinderen

- Didactiek: je krijgt een inleiding in de didactische aspecten van catechese *

Lesmateriaal

- Magazine Nieuw Leven
- reader
- J. Van der Vloet, Meegaan om te zien, Halewijn, 2010

Evaluatie

Persoonlijke verwerking: Wat heb je geleerd uit deze module? Zie je ze toepasbaar in de parochie? Hoe zou je dit gaan aanpakken?

Cursus wordt gegeven op:

Zaterdag 21 oktober 2017 (ochtend)

Zaterdag 6 januari 2018 (middag)

8. Sacramentencatechese, eerste communie/eucharistie

Kairos - Studiegids 2017-2018

Docent: J. Van der Vloet/J. De Bruin/J. Marx

Doel en inhoud:

In deze module krijg je op een geïntegreerde manier methodes en basiskennis aangereikt om op een levensnabije en evangeliserende manier ouders die de eerste communie vragen voor hun kind en de kinderen te begeleiden. De module bevat:

- Ontwikkelingspsychologie van het kind
- Eerste communicatiecatechese: een overzicht van bestaande communicatiehandleidingen, hoe er mee te werken en specifieke didactische technieken voor deze doelgroep
- Ouderavonden: vanuit het magazine Verbonden leren we hoe we een aantal ouderavonden kunnen opzetten vanuit de vragen die door de nieuwe levensfase van de kinderen bij ouders leven en hoe we deze in een vruchtbaar gesprek kunnen brengen met het geloof
- Kleine voeten op grote wegen: hoe ouders aan het werk zetten met hun kinderen?
- Didactiek: je krijg een inleiding in de didactische aspecten van catechese *

Lesmateriaal

- Magazine Verbonden
- Website www.verbonden.org
- J. Van der Vloet, Meegaan om te zien, Halewijn, 2010
- Reader didactiek
- J. Van der Vloet - Ilse Cornu, Kleine voeten op grote wegen. Warme avondmomenten met je kind, Halewijn, 2014.

Evaluatie

Persoonlijke verwerking;

Wat heb je geleerd uit deze module? Zie je ze toepasbaar in de parochie? Hoe zou je dit gaan aanpakken?

Wordt gegeven op: Zaterdag 2 december 2017 (ochtend)
Zaterdag 20 januari 2018 (middag)
Zaterdag 3 februari 2018 (ochtend)
Zaterdag 3 februari 2018 (middag)

9.Sacramentencatechese, over het vormsel

Docenten: J. Van der Vloet/J.Marx/J. de Bruin

Doel en inhoud:

In deze module krijg je op een geïntegreerde manier methodes en basiskennis aangereikt om op een levensnabije en evangeliserende manier ouders die het vormsel vragen voor hun kind en de kinderen te begeleiden. De module bevat:

Kairos - Studiegids 2017-2018

- Help een tiener in huis! Ontwikkelingspsychologie van de tiener (en zijn ouders...).
- Vormselcatechese: een overzicht van bestaande vormselhandleidingen, hoe er mee te werken en specifieke didactische technieken voor deze doelgroep
- Ouderavonden: vanuit het magazine Groeien leren we hoe we een aantal ouderavonden kunnen opzetten vanuit de vragen die door de nieuwe levensfase van de kinderen bij ouders leven en hoe we deze in een vruchtbaar gesprek kunnen brengen met het geloof
- Didactiek: je krijg een inleiding in de didactische aspecten van catechese *

Lesmateriaal

- Magazine Help een tiener in huis
- Website www.groeien.org
- J. Van der Vloet, Meegaan om te zien, Halewijn, 2010
- Reader didactiek

Evaluatie

Persoonlijke verwerking;

Wat heb je geleerd uit deze module? Zie je ze toepasbaar in de parochie? Hoe zou je dit gaan aanpakken?

Cursus wordt gegeven op:

Zaterdag 21 april 2018 (ochtend en middag)

Zaterdag 5 mei 2018 (ochtend en middag)

10. Volwassencatechese

Docent: Drs. R. Landré

Doelen van de cursus:

1. Inzicht in de ontwikkeling van de volwassenencatechese in de loop van de eeuwen.
2. De betekenis van de 'Oriëntatietekst voor de parochiecatechese in de Nederlandse kerkprovincie' voor de volwassenencatechese begrijpen.
3. Weten wat 'catechese als initiatie' voor volwassenen inhoudt, in onderscheid met andere catechesemodellen. En inzien wat het belang ervan is in het licht van de huidige situatie van geloof en Kerk in onze samenleving.
4. Kennismaking met het WeG-concept en de bijbehorende projecten en de bedoeling ervan begrijpen.
5. In staat zijn om in teamverband het project 'Opnieuw beginnen' te organiseren en te begeleiden.

Kairos - Studiegids 2017-2018

Inhoud:

1. De plaats, de verschillende vormen en de betekenis van volwassenencatechese in de Kerk.
2. De aard, bedoeling en betekenis van 'catechese als initiatie'.
3. De uitgangspunten, doelen, structuur, inhoud, werkwijze en organisatie van de WeG-projecten "Opnieuw beginnen", 'Jonge wijn in nieuwe zakken' en 'Kom en zie'.

Methode:

Informatie; inventarisatie en verkenning; uitwisseling van ervaringen, beleving en meningen; vergelijking, reflectie en beoordeling; bekend raken met mogelijkheden tot praktische toepassing; evaluatie en toetsing.

Evaluatie:

Toetsing van de opgedane kennis d.m.v. een concrete individuele opdracht.

Per cursist, door Kairos aan te schaffen literatuur:

- "Opnieuw beginnen" (handleiding, cd en werkboekje), Halewijn, Antwerpen 2012.

Aanbevolen literatuur ter verdere persoonlijke verdieping:

Deze zal door de docent worden voorgelegd.

Cursus wordt gegeven op:

Zaterdag 24 maart 2018 (ochtend)

Zaterdag 7 april 2018 (middag)

Zaterdag 2 juni 2018 (ochtend)

11. Didactiek

Docent: J. Marx

Doel van de cursus:

- a. Na afloop van deze bijeenkomsten zijn de deelnemers in staat om in hun eigen woorden weer te geven:
 1. de opbouw van een catechesebijeenkomst;
 2. tenminste vijf van de besproken tips (inclusief hun eigen mening hierover).
- b. We hopen dat ze bereid zijn om met hetgeen hen geboden werd hun eigen huidige (toekomstige) praktijk kritisch te beschouwen en indien nodig te veranderen.

Inhoud:

Kairos - Studiegids 2017-2018

Met behulp van de tijdens deze colleges uit te reiken reader worden het didactisch analytisch model (inclusief de Doel-obstakel structuur) en tien tips voor een goede catechese aan de orde gesteld.

Methode:

College met groepswork en individuele opdracht.

Verplicht aan te schaffen literatuur door Kairos:

Reader

Aanbevolen literatuur ter verdere persoonlijke verdieping:

J. van der Vloet, Meegaan om te zien. Godsdienstpedagogie op nieuwe wegen.
Kampen, Kok 2002

Evaluatie:

Ga naar Uw parochie toe en overleg, praat er over met diegene die er meer van af weet.

1. In hoeverre wordt er in Uw omgeving (tijdens catechesebijeenkomsten) rekening gehouden met de tien tips?
Welke tips komt U wel eens tegen en welke nooit? Wat vindt U daarvan?
2. Kent U mensen in de praktijk die met behulp van het didactisch-analytisch model (in grote lijnen) hun bijeenkomsten voorbereiden?
Zo ja, merkt U verschil met iemand die het niet zo doet? Zo nee, hoe zou dat komen?
Ziet U zelf enig voordeel in het hanteren van het didactisch analytisch model?
Waarom wel/niet?

Cursus wordt gegeven op:

Zaterdag 4 november 2017 (middag)

Zaterdag 18 november 2017 (ochtend)

12. Inleiding godsdienstpedagogie

Docent: ZEH J. de Bruin

Doel van de cursus:

De cursist wordt vertrouwd gemaakt met de theoretische achtergronden van het godsdienstpedagogisch handelen.

Inhoud:

Ter inleiding komen enkele aspecten ter sprake van de historische ontwikkeling, de cultuurfilosofische en maatschappelijke context, en de fundamenteel theologische plaatsbepaling van de godsdienstpedagogie. Vervolgens wordt het systematisch

Kairos - Studiegids 2017-2018

handelen van de godsdienstpedagoog beschreven aan de hand van onderdelen uit didactiek, ontwikkelingspsychologie en theologie.

Methode:

Hoor- en gesprekscollege

Verplichte literatuur:

J. van der Vloet: Meegaan om te zien. Godsdienstpedagogie op nieuwe wegen. Kampen, Kok 2002
Delen I en II t/m hoofdstuk 4

Congregatie voor de Clerus: Algemeen directorium voor de catechese. Utrecht, SRKK 1998

Evaluatie:

Nadere afspraken voor de verwerking worden t.z.t. gemaakt.

Cursus wordt gegeven op: Zaterdag 21 oktober 2017 (middag)
Zaterdag 18 november 2017 (middag)

13. Inleiding parochiecatechese

Dcoent: ZEH J. De Bruin en Prof.Dr. J. van der Vloet MSc

Algemeen

De studenten hebben reeds een inzicht in de parochiecatechese zoals die in hun parochie of gebied verloopt.

Doelstellingen

Algemene doelstelling(en)

Het gebied van de parochiecatechese verkennen, de basisprincipes van een hedendaagse parochiecatechese verwoorden en in het geheel van onze tijd plaatsen

Concrete doelstellingen

- Het gebied van de parochiecatechese in kaart brengen door de situatie in de eigen parochie te analyseren
- Reflecteren op deze analyse en ze verbreden naar de achterliggende opvattingen
- Deze opvattingen confronteren met een hedendaagse visie op de parochiecatechese als initiatie in het christelijke leven

Kairos - Studiegids 2017-2018

Methode

Eigen reflectie door middel van analyse-instrument; doceren en confronteren van nieuwe informatie; reflectie-arbeid; toepassing op concrete velden van de praktijk.

Literatuur

J. VAN DER VLOET, *Meegaan om te zien. Godsdienstpedagogie op nieuwe wegen*, Kok Kampen, 2002, p. 295-321

Analyserooster parochiecatechese

Evaluatie

Toetsing gebeurt door middel van de evaluatie van het analyserooster en de verwerking van de leerstof. Tevens van het actieplan dat de student opstelt naar aanleiding van deze cursus op het gebied van de catechese in de parochie.

Cursus vindt plaats op: Zaterdag 16 september 2017 (middag)
Zaterdag 4 november 2017 (ochtend)

14. Gezamenlijke dag voor de studenten van de diverse opleidingen

Deze dag vindt plaats op zaterdag 12 mei 2018 (hele dag). Nadere informatie volgt.

15. Licht op mijn pad

Docent: J. Marx

Doelstelling:

Na afloop van dit college zijn de deelnemers in staat om in hun eigen woorden een beschrijving te geven van de nieuwe methode "Het Licht op ons Pad" en haar sterke en minder sterke punten.

Ook kunnen ze in eigen bewoordingen aangeven welke gebruiksmogelijkheden zij in hun nabije omgeving zien voor deze methode, nu en in de nabije toekomst.

Tijdens dit college zullen we kennismaken met een volledig nieuwe methode voor integrale, doorlopende parochiecatechese, verdeeld in vijf leeftijdscategorieën (4-6, 7-9, 10-12, 13-15, 16+). Steeds weer zullen we ons afvragen wat de sterke en minder sterke punten van deze methode zijn en of we gebruiksmogelijkheden voor deze methode zien in onze eigen omgeving.

Literatuur:

(een selectie van) de methode "Het Licht op ons pad".

Evaluatie:

Kairos - Studiegids 2017-2018

Ga naar Uw parochie toe en overleg, praat er over met diegene die er meer van af weet.

1. Kijk in Uw parochie en onderzoek of er in deze parochie ook een vorm van doorgaande parochiecatechese wordt aangeboden voor kinderen en/of jongeren. Voor welke leeftijdscategorieën wordt er een doorgaande catechese aangeboden? Welke methode/projecten worden er daar voor gebruikt?
2. Indien er in uw parochie een aanbod is voor doorgaande catechese en er een methode/projecten worden gebruikt, beoordeel dan deze methode/projecten aan de hand van deze 10 richtvragen:
 - a. Geef in grote lijnen de inhoud van de methode (het uitgedeelde onderdeel) weer.
 - b. Hoe wordt er rekening gehouden met de opbouw van een catechesebijeenkomst zoals besproken in vorige colleges?
 - c. Staan er, op het eerste gezicht, volgens U “vreemde” en/of opvallende dingen in dit project?
 - d. Wordt er aandacht geschonken aan een samenwerking tussen de parochie, de school en de ouders? Zo ja, hoe?
 - e. Wordt er rekening gehouden met een of meerdere van de tips zoals gegeven in onze vorige colleges?
 - f. Zijn de liedjes volgens U bruikbaar?
 - g. Is de voorgestelde tijdsinvestering haalbaar?
 - h. Zijn de vieringen bruikbaar?
 - i. Zijn de werkvormen bruikbaar?
 - j. En “Last but not least”: denkt U dat de kinderen dit een leuke methode zouden vinden?
3. Indien er in uw parochie geen aanbod is voor een doorgaande catechese, beantwoord dan de volgende vragen:
 - a. Zou het wenselijk zijn om een vorm van doorgaande catechese voor deze parochie op te gaan zetten? Waarom wel/niet?
 - b. Aan welke voorwaarden (organisatorisch, financieel, personeel, ideëel, deelnemers wervend, enz.) zou moeten worden voldaan om een vorm van doorgaande catechese op te kunnen zetten?
 - c. Zou het reëel zijn in uw parochie om te starten met het opzetten van een doorgaande catechese? Waarom wel/niet?
 - d. Indien u een start zou maken met het opzetten van een doorgaande catechese, voor welke methode/project zou u dan kiezen?

Cursus wordt gegeven op: Zaterdag 2 juni 2018 (middag)

Kairos - Studiegids 2017-2018

16. Franciscusgroepen

Docent: Drs. H. Vossen

Doel van de cursus:

Informatie over diaconale groepen en m.n. Paus Franciscusgroepen als stimulator voor het parochiële leven in Limburg

Inhoud:

Tijdens deze bijeenkomst kijken we m.n. naar nieuwe bewegingen en diaconale initiatieven die van betekenis kunnen zijn om mensen lokaal te raken/inspireren.

Verkennen de mogelijkheden en onmogelijkheden. Welke initiatieven in ons bisdom zijn, wat je hiervan kunt en mag verwachten. Hoe je een groep opzet en waar je dan rekening mee moet houden.

Methode:

Werkcollege

Samen kijken naar wat in onze eigen pastorale omgeving mogelijk is.

Evaluatie:

Kort verslag over wat je meegenomen hebt over deze les

Literatuur:

Werkmateriaal wordt ter plekke aangereikt.

Cursus wordt gegeven: Zaterdag 24 maart 2018 (middag)

17. Afsluiting studiejaar

Op **zaterdag 23 juni 2018** sluiten wij het studiejaar af met een H. Mis en een buffet (na de colleges).

PROGRAMMA VOOR JAAR IV P: PRAKTIJKGERICHT PASTORALE VARIANT

Jaar IV is voornamelijk een stagejaar. Voor de doelstellingen en methodes van deze stage kunnen de cursisten de stagegids raadplegen die ze aan het begin van het vierde jaar aangereikt krijgen. Naast het stagegedeelte, voorziet de opleiding tien zaterdagen en een slotdag.

Collegedagen/ateliers

01. Toelichting stage
02. Regels en tradities in historisch perspectief
03. Groepssupervisie
04. Liturgie. Praktische oefeningen
05. Spiritualiteit
06. Atelier communicatie en media
07. Atelier jongerenpastoraal
08. Atelier (Mgr. Schrijnenhuisstichting)
09. Maria-meditatie
10. Heiligen en christelijke gestalten
11. Atelier ethiek en pastoraal
12. Spiritualiteit en persoonlijke begeleiding
13. Muzische vorming
14. Gezamenlijke dag voor alle studenten van de diverse opleidingen
15. Lourdes, een mogelijkheid voor de stage
16. Seksuele moraal
17. Centrum voor Huwelijk en Gezin
18. Kerkelijk recht
19. Afsluiting studiejaar

AFSLUITING STUDIEJAAR

Zaterdag 23 juni 2018:

Deze laatste cursusdag sluiten wij af met een gezamenlijke H. Mis en een buffet (na de colleges).

TOELICHTING BIJ HET PROGRAMMA VOOR JAAR IV P, PASTORALE VARIANT

Ateliers:

Om een aantal aspecten die in de opleiding aan bod gekomen zijn verder praktisch te toetsen en zo bijkomende pastorale vaardigheden te ontwikkelen, organiseren we in Jaar IV o.a. een aantal ateliers.

1. Toelichting stage

Door: J. de Bruin, pr.

De toelichting wordt gegeven op: Zaterdag 14 oktober 2017 (ochtend)

2. Regels en tradities in historisch perspectief en doorwerking daarvan in nieuwe bewegingen

Docent: Mgr. Drs. J. Schröder

Doel:

De cursisten zijn bekend met enkele hoofdlijnen uit de spiritualiteitgeschiedenis, met name aangaande stromingen die (onder meer kloosterlijke) spirituele bewegingen hebben voortgebracht en vaak tot op de dag van vandaag invloedrijk zijn. Ook enkele hedendaagse ontwikkelingen vragen aandacht.

Inhoud: Deze is deels in het voorafgaande omschreven. Met name de grote kloosterregels zullen kort gesitueerd worden met hun eigen kenmerken, hun psychologische betekenis en hun doorwerken in de actualiteit. Verwezen wordt verder naar de Moderne Devotie en de School van Fransiscus van Sales. Ook wordt stil gestaan bij de betekenis binnen de Kerk van zgn. "Nieuwe bewegingen".

Methode:

Hoorcollege aan de hand van documentatie.

Literatuur:

Een kleine reader zal verstrekt worden. Enig inlezen in de grote kloosterregels is wenselijk, terwijl ook de Regel van Taizé door Roger Schutz en het Levensboek (*Stadsmonniken*) van Pierre-Marie Delfieux lezenswaardig zijn.

Joseph Ratzinger, *"Kerkelijke bewegingen en hun theologische vindplaats"*, *Communio* 1998/6, blz. 457-476

Kairos - Studiegids 2017-2018

Cursus wordt gegeven op: Zaterdag 16 september 2017 (ochtend)

3. Groepssupervisie

Docent: Groepssupervisors; voor jaar IV: Mevr. Drs. C. Schaumont

Doel van de groepssupervisie:

De cursisten moeten hun eigen functioneren in de praktijk kunnen evalueren, om zodoende tot aandachtspunten voor verbetering, maar ook tot zelfbevestiging en motivering te komen. De beschreven situatie kan verschillend van aard zijn: een catecheseles, een ziekenbezoek, een slecht-nieuws-gesprek en het leiden van een gebedsdienst.

In de stagegids wordt uitgebreid toegelicht wat het nut van groepssupervisie is.

Inhoud:

De cursist stelt zijn/haar werkverslag, dat aan de hand van een formulier werd opgesteld, aan de groep van ca. 6 cursisten en de groepssupervisor voor. Het werkverslag wordt van tevoren (eventueel via het secretariaat van de Kairos-opleiding) aan alle cursisten van de groep toegestuurd. Per bijeenkomst bespreken in de regel één of twee deelnemers (afhankelijk van het aantal deelnemers) hun werkverslag.

Van elke deelnemer wordt na elke supervisiebeurt een reflectieverslag verwacht waarin hij/zij terugblikkt op het gevoerde gesprek (een en ander dient aan mevr. Schaumont en aan alle deelnemers van de groep vooraf te worden bezorgd). De nieuwe supervisiebeurt wordt telkens gestart door nog even stil te staan bij deze reflectieverslagen voordat het nieuwe werkmateriaal ter hand wordt genomen.

Evaluatie:

Door vragen en positief kritische opmerkingen door alle cursisten en door de groepssupervisor probeert betreffende cursist tot een helder beeld te komen van zijn eigen handelen.

De groepssupervisie wordt gegeven op: Zaterdag 16 september 2017 (middag)
Zaterdag 20 januari 2018 (ochtend)
Zaterdag 21 april 2018 (ochtend)
Zaterdag 5 mei 2018 (ochtend)

4. Liturgie. Praktische oefeningen

Docent: HEH E. Smeets

Kairos - Studiegids 2017-2018

Doel en inhoud van de cursus:

Een en ander sluit aan bij de cursus liturgie die gegeven wordt in Jaar III. Nu zal er meer op de praktijk van de liturgie worden ingegaan (praktische oefeningen).

Wordt gegeven op: Zaterdag 4 november 2017 (ochtend)
Zaterdag 18 november 2017 (ochtend)

5. Spiritualiteit

Docent: Dhr. R. Klinkenberg, diaken

Doel en inhoud van de spiritualiteit:

Gesproken wordt in drie bijeenkomsten over de invulling van een bisschoppelijke zending binnen het huwelijk, het werk in de burgermaatschappij en de kerk. Tijdens de bijeenkomsten is er ruimte voor ieders inbreng. In de bijeenkomst over de zending binnen het huwelijk staat Gods naam JAWHE: "Ik zal er altijd voor je zijn", centraal. In de bijeenkomst over de zending binnen de werkkring wordt er in gegaan op de spiritualiteit van de leek o.a. zoals die door de zalige Charles de Foucauld is beleefd. In de bijeenkomst over de zending binnen de kerk zal er worden nagedacht over hoe om te gaan met de secularisatie en het heersende relativisme. Bij dit laatste zal er gebruikt gemaakt worden van gedachten van de zalige Henry Newman en van Don Giussani z.g.

Spiritualiteit wordt gegeven op: Zaterdag 14 oktober 2017 (middag)
Zaterdag 20 januari 2018 (middag)
Zaterdag 7 april 2018 (ochtend)

6. Atelier: communicatie en media

Docent: Dhr. M. Bemelmans

Doel en inhoud van het atelier:

Kennis van het regionale en lokale medialandschap opdoen, opzetten van PR-plan voor parochiële activiteiten, opzetten van parochieblad en parochiële website, schrijven van persbericht, leren omgaan met (lokale) media.

Behandeld wordt:

- het gebruik van social media
- overzicht medialandschap
- werking journalistiek
- opzetten PR-plan

Kairos - Studiegids 2017-2018

- parochieblad
- website
- schrijven persbericht
- omgaan met (lokale) media

Methode:

Hoorcollege en opdrachten.

Atelier wordt gegeven op: Zaterdag 24 maart 2018 (hele dag)

7. Jongerenpastoraal

Docenten: Mgr.dr. E. de Jong en Mevr. V. Christ, en eventuele andere sprekers

Doel en inhoud van de cursus:

Dit betreft een introductie in het werkveld van de jongerenpastoraal op mondiaal, nationaal, diocesaan en parochieel niveau. Via actieve werkvormen wordt een overzicht geboden over de ontstaansgeschiedenis van de huidige vorm van jongerenpastoraal, de structuren en meest belangrijke "spelers" in het werkveld. Verder wordt ruim aandacht geschonken aan de tiener- en jongerencultuur, de ontwikkelingen die tieners en jongeren doormaken in hun groei naar volwassenheid en de implicaties die deze hebben op het Kerkelijke jongerenwerk. Ten slotte worden enkele gangbare methoden en modellen behandeld en algemene handreikingen geboden voor de programmering van de jongerenpastoraal.

Literatuur:

Er wordt gebruik gemaakt van een cursustekst die op wens van de cursisten achteraf verstrekt kan worden.

Evaluatie:

Er wordt geen opdracht gegeven. Evaluatie vindt plaats tijdens de colleges.

Het atelier wordt gegeven op: Zaterdag 16 juni 2018 (middag)

8. Atelier: Werken als Vormingswerker. De uitdaging om Christus geweldige boodschap in onze tijd te laten horen

Docent: Mw T. Stikvoort

Doel en inhoud van het atelier:

Kairos - Studiegids 2017-2018

Kennis maken met de Stichting Mgr. Schrijnenhuis. Op welke manier presenteert de stichting de blijde boodschap? Het toekomstig werkveld van de student, welke mogelijkheden zijn er?

Behandeld wordt:

Hoe ieder met zijn eigen persoonlijkheid en gave van God de mogelijkheid heeft om midden in deze wereld een goede catechist te zijn.

- Welke voorbereidingen zijn noodzakelijk?
- Op welke manier werk ik?
- Welke problemen kom ik tegen en hoe ermee om te gaan?
- Op welke manier evalueer ik en hoe ga ik om met kritiek?

Methode:

Combinatie van presenteren, afwisselend met informatieve gedeeltes (dia's) en gesprek.

Atelier wordt gegeven: Zaterdag 16 juni 2018 (deel van de ochtend)

09. Maria-meditatie

Docent: Mw. D. van Breugel

Doel en inhoud:

➤ Eerste gedeelte van de les:

A.h.v. een powerpointpresentatie "Maria, Moeder van ons allemaal" bekijken we 'in vogelvlucht' een aantal hoogtepunten uit het leven van Maria.

Maria was een vrouw, een echtgenote een moeder...en zij bewaarde alles in haar hart.

Maria mag ons bij de hand nemen, om ons zo de weg te wijzen naar haar Zoon Jezus!

➤ Tweede gedeelte van de les:

Meditatie Maria-oratorium 'Siehe, ich bin des Herrn Magd'

(tekst: Johannes Jourdan; Muziek: Siegfried Fietz)

(De Nederlandse vertaling: Zr. M. Johanna Wagner cps & Désirée van Breugel)

Evaluatie:

In de les zelf wordt kort geëvalueerd a.d.h. van de powerpointpresentatie en het Maria Oratorium: "Hoe hebben zij deze les ervaren?"

Persoonlijke ervaringen worden verwerkt in de portfolio

Aanbevolen literatuur ter verdere persoonlijke verdieping:

* Het boekje "Ik zal je dragen" (een vrouw over een vrouw uit Nazareth) van Iny Driessen

Kairos - Studiegids 2017-2018

De meditatie wordt gegeven op: Zaterdag 18 november 2017 (middag)

10. Atelier: Personen: heiligen en christelijke gestalten als bron voor spiritualiteit en pastoraat

Docent: ZEH Drs. J. Schröder

Doel en inhoud van het atelier:

Hulpverlening veronderstelt een eigen spiritualiteit. Hoe kom je je eigen houdingen ter zake op het spoor en hoe kunnen we een spiritualiteit opbouwen?

Literatuur:

Drs. J. Schröder, Artikel "De Kerk concreet: de gemeenschap van de heiligen" in *Communio* 2007/5-6. Dit wordt door de docent verstrekt.
Ton Zwaenenpoel, *Het Heiligenboek*, Lannoo, Tiel, 2008

De docent zal schriftelijk een opdracht voor eigen verwerking ter hand stellen.

Het atelier wordt gegeven op: Zaterdag 24 februari 2018 (ochtend)

11. Atelier: Ethiek en pastoraal

Docent: Prof. em. Dr. R. Burggraave SDB

Doel van het atelier:

Inzicht geven in het eigene van de pastorale arbeid, waarin geloof en ethische kerkleer enerzijds en het geweten en de concrete situatie van mensen anderzijds met elkaar in verbinding gebracht worden.

Richtvraag voor dit atelier is: welke mogelijkheden – qua nzit en aanpak – biedt het "ethisch groeimodel" aan om in de pastoraal met moeilijke en gebroken situaties om te gaan (b.v. voor- of niet-huwelijks samenwonen; hertrouw na echtscheiding; enz.).

Inhoud:

Situering van de ethische overtuigingen en visies van de kerk, benaderd vanuit het geloof en aandacht voor de rol van het geweten in het leven van christenen. Hierbij wordt uitdrukkelijk aandacht gegeven aan de situatie van de christenen in de hedendaagse wereld en besproken hoe in de pastorale ontmoeting om te gaan met complexe situaties, vanuit de spanning tussen het wenselijke en het haalbare.

Kairos - Studiegids 2017-2018

Evaluatie:

Geschiedt in het onderling gesprek dat op de ontmoeting volgt en waarin de cursisten hun eigen inzichten en ervaringen inbrengen.

Cursusmateriaal:

Tekst van de inleiding wordt aan de cursisten verstrekt: "Zinvol leven onderweg. Een ethisch groeimodel in pastoraal perspectief" (20 blz.).

Aanbevolen literatuur ter verdere persoonlijke verdieping:

Roger Burggraave & Ilse Van Halt, Al de vragen van ons leven. Een ethiek voor het dagelijkse leven, Tielt, Lannoo, 2005, 2008 (2e herdruk), 158 p.

Roger Burggraave & Ilse Van Halt, Gedreven tussen goed en kwaad. Inspiratie om recht in het leven te staan, Tielt/Amsterdam, Lannoo, 2010, 166 p.

Het atelier wordt gegeven op: Zaterdag 2 juni 2018 (hele dag)

12. Atelier: Spiritualiteit en persoonlijke begeleiding

Docenten: ZEH Mgr.Drs. J. Schröder

Doel en inhoud van het atelier:

Over spiritualiteit en psychologie, over kenmerken van geestelijke begeleiding (steeds meer gevraagd in pastoraat, ook aan vrijwilligers), over spiritualiteit en hulpverlening.

Literatuur:

Bernardo Olivera oco, Licht op mijn pad - over geestelijke begeleiding, Altiora, Averbode, 2008

Het atelier wordt gegeven op: Zaterdag 30 september 2017 (middag)

13. Muzische vorming

Docent: EH Dr. G. Sars

Doel en inhoud van de cursus:

Muzische vormen staan de catechist ten dienste bij zijn/haar werk in de parochie. Van aard zijn alle kunstvormen **gemeenschap stichtend** en geven de mogelijkheid uitdrukking te geven aan een innerlijke aandrang, die moeilijk een andere vorm kent.

Ter staving hier enkele citaten:

Kairos - Studiegids 2017-2018

“Nog voordat God zich zelfs aan de mens openbaart in woorden van waarheid, openbaart God zich aan hem door de universele taal van de schepping, het werk van zijn Woord en wijsheid”. Catechismus van de Katholieke Kerk, art. 2500.

“...Kunst is een vrij geschonken overmaat van de innerlijke rijkdom van de mens, die het zoeken naar de levensnoodzakelijke dingen overtreft, dat bij alle levende wezens aanwezig is... Zo bezit de kunst een zekere gelijkenis met Gods scheppende activiteit”. (CKK art. 2501).

“De kunst verdedigt de sacramenten. De kunst verdedigt de goede werken en de daadwerkelijke liefde. Want onbewust deelt de kunstenaar in een gedachte, die eindeloos verder reikt dan de zijne.” (Emile Mâle, De religieuze kunst van de XIIe tot de XVIIe eeuw, Spectrum, 1949).

Vgl. Constitutie ‘Gaudium et Spes’ art. 53, 57 en 62.

Muzische vorming wordt gegeven op: Zaterdag 24 februari 2018 (middag)

14. Gezamenlijke dag voor alle studenten van de diverse opleidingen

Deze dag vindt plaats op zaterdag 12 mei 2018 (hele dag). Nadere informatie volgt.

15. Lourdes, een mogelijkheid voor de stage

Spreker: Dhr. Th. Heins

Doel:

Er wordt uitgebreid geïnformeerd over de activiteiten van het Huis voor de Pelgrim waar de Limburgse Bedevaart Organisatie in Maastricht onderdeel van is en met name over de Lourdesbedevaarten/reizen en de mogelijkheden voor stage voor de 4^e jaars cursisten.

Uitleg wordt gegeven op: Zaterdag 30 september 2017 (ochtend)

16. Seksuele moraal

Docent: Dr. L. Hendriks

Doel van de cursus:

De kandidaten moeten zicht krijgen op de theologische achtergrond van - en op de samenhang tussen de verschillende leerstellingen van de Kerk inzake seksuele moraal, zoals het leergezag van de Kerk die verkondigt (vgl. "Catechismus van de Katholieke Kerk" nrs. 2331 t/m 2400).

Inhoud:

Kairos - Studiegids 2017-2018

Na een korte schets van het Bijbels denken over seksualiteit en uitspraken van kerkvaders en middeleeuwse theologen over seksualiteit en huwelijk, wordt geschetst hoe het Tweede Vaticaans Concilie daar een eigen plaats bij inneemt, waarbij door het Concilie enerzijds de traditie gesauveerd wordt (wat toen niet "mocht", mag ook nu niet), en anderzijds eigen accenten worden gezet (wat toen minder benadrukt werd, staat nu centraal).

Literatuur:

Er wordt een reader uitgereikt.

Aangeraden literatuur voor verdere persoonlijke verdieping:

Paus Franciscus, Postsynodale apostolische exhortatie "Amoris Laetitia", 2016

Tweede Vaticaans Concilie, Pastorale constitutie "Gaudium et Spes" over de Kerk in de wereld van deze tijd, nrs. 47 t/m 52

JOHANNES PAULUS II, Apostolische Exhortatie Familiaris consortio (1984)

Everard J. de Jong, En God zag dat het heel goed was. De heiligheid van de seksualiteit. Amsterdam, Stichting De Boog, 1e druk 2006, 2e druk 2008

Wordt gegeven op: Zaterdag 10 maart 2018 (ochtend)

Zaterdag 7 april 2018 (middag)

17. Centrum voor Huwelijk en Gezin

Docenten: V. Demandt en W. Mom

Inhoud:

Er wordt iets verteld over Biddende Moeders, o.a. over het ontstaan en het gebedsuur en de vijf workshops voor gezinne, waarin de vijf talen van de liefde als een rode draad doorheen lopen.

Wordt gegeven op: Zaterdag 16 juni 2018 (deel van de ochtend)

18. Kerkelijk recht

Docent: Lic. L.M.R. Houben, pr.

Doel en inhoud van de cursus:

De cursus omvat een inleiding op het kerkelijk recht en de Codex Iuris Canonici en concentreert zich op het recht voor zover dit van belang is in de parochiële praktijk. De cursisten ontvangen een geheel nieuwe cursustekst waarin ook een beknopte literatuurlijst en praktische website-informatie is opgenomen.

Kairos - Studiegids 2017-2018

Literatuur:

Er wordt gebruikt gemaakt van een cursustekst. Daarin is een beknopte literatuurlijst opgenomen.

De cursus wordt gegeven op: Zaterdag 3 februari 2018 (hele dag)

19. Afsluiting studiejaar

Zaterdag 23 juni 2018: deze laatste cursusdag sluiten wij af met een gezamenlijke H. Mis en een buffet (na de colleges).